

Nye krav til digital kompetanse i helse- og omsorgssektoren

Fokus: Samhandlingsreformen

Sesjonsleiar

Førsteamanuensis Grete Netteland, HSF

Arrangør: Knutepunkt for digital kompetanse i forvaltninga - helse & omsorg

NOKIOS 26.10.2010

Ressursnettverk for eForvaltning

"Ressursnettverk for eForvaltning (RNeF) er en åpen arena hvor forskningsmiljøer, offentlig virksomheter og IKT-bransjen kan skape faglige fora og møteplasser for kunnskaps- og erfaringsutveksling, formidling og ulike former for samarbeid."

RNeF er basert på forutsetningen om et **gjensidig samspill** mellom disse tre likeverdige parter

Knutepunkt for digital kompetanse i forvaltninga- helse & omsorg

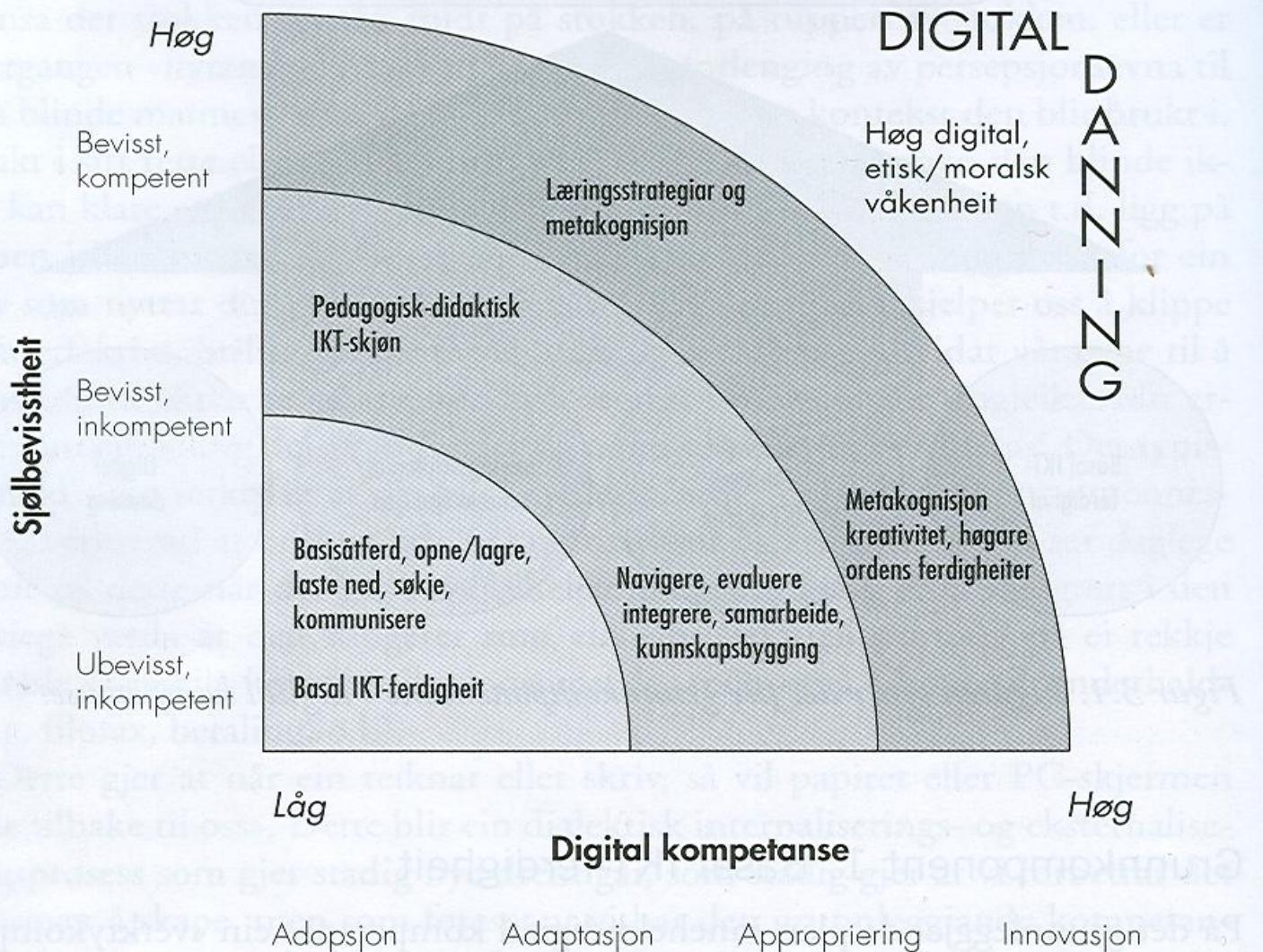
- **Kartleggje miljø som på ulike måtar jobbar med digital kompetanse i helse & omsorg**
- **Kartleggje kva som er gjort av kartleggingar relatert til digital kompetanse og systematisere desse**
- **Identifisere kunnskapsbehov** på bakgrunn av denne kartlegginga
- **Samle og formidle** relevant kunnskap og relevante forskningsspørsmål innan fagfeltet
- **Utvikle prosjektsøknader og forskingsorientert samarbeid** innanfor feltet
- **Arrangere konferanse /seminar/workshop** med fokus på digital kompetanse for å:
 - byggje kollektiv kunnskap
 - formidle kunnskap
 - stimulere til prosjektutvikling
 - setje fokus på utfordringar knytt til slik digital kompetanseheving i forvaltninga.
 - stimulere til eit auka departementalt ansvar på feltet

Kva er så digital kompetanse?

- Kompetanse som gjør de voksne i stand til å kunne *bruke og nyttiggjøre seg digitale verktøy og tjenester* knyttet til et bredt spekter av oppgaver og utfordringer i faglige og dagligdagse sammenhenger (Vox, 2010)
- *Ferdigheter, kunnskaper og holdninger* ved bruk av digitale medier for mestring i kunnskapssamfunnet (Erstad, 2005)
- Vil si å ha et naturlig og reflektert forhold til den digitale verdens redskaper og arenaer - innebærer *at man har de digitale ressursene som en del av sitt repertoar* - at teknologien må bli *en del av vår kulturelle identitet* (Johansen og Otnes, 2010)

Svarlien og Netteland, HelsIT 2010

Figur 3.2. Digital kompetansemodell (Krumsvik, 2007)

Kva skjer når norsk helsevesen vert digitalisert?

- -Klarer helsepersonellet å meistre nytt digitalt utstyr og nye kompliserte IKT-system
- -Klarer nyutdanna helsepersonell å meistre slikt utstyr
- -Dersom ikkje
 - Kva betyr dette for pasientsikkerheten
 - Kva konsekvensar bør dette ha for helsesektoren og utdanningsinstitusjonane

Knutepunkt for digital kompetanse i forvaltninga

NOKIOS 26.10.2010

Omsorgsteknologi og samhandlingsreform -to nye utfordringar for den digitale kompetansen hjå helsepersonell

- -Kva får det eventuelt som konsekvens når Teknologirådet no har foreslått å innføre ei «Trygghetspakke» heim til alle omsorgsmottakarar,
- - Og kva betyr det for den enskilde helse- og omsorgsarbeidar når elektronisk kommunikasjon etter Samhandlingsreforma skal vere den normale måten å kommunisere på?

Knutepunkt for digital kompetanse i forvaltninga

NOKIOS 26.10.2010

Program:

12.30 - 13.15	<p>Kort om Knutepunkt for digital kompetanse og Samhandlingsreformen v/førsteamanuensis Grete Netteland - Høgskulen i Sogn og Fjordane</p> <p>Eit lynkurs i forsking om omsorgsteknologi v/prosjektmedarbeidar Cecilie Hansen - Uni Digital/Uni Research</p>
13.15 - 13.30	Pause
13.30 - 14.30	<p>Omsorgsteknologi – kva er dette, og kva utfordringar representerer denne for den digitale kompetansen blant helsepersonell</p> <p>v/prosjektleiar Åse Kari Haugeto – Teknologirådet</p>
14.30 – 15.00	Pause
15.00 – 16.30	<p>Korleis bør yrkesprofilane for helsepersonellet sin digitale kompetanse utformast</p> <p>v/spesialrådgjevar Eddie Pedersen - Vox</p> <p>”Anbefalt e-helsekompetanse” er publisert – men kva treng helsepersonell av digital kompetanse?</p> <p>v/seniorrådgjevar Astrid Brevik Svarlien, KITH</p> <p>Diskusjon og oppsummering</p>

IKT i helse og omsorg 2008 - 2012.

Strategi og handlingsplan

Offentlig

IKT-bransje

RNeF

Forskning

- Ifølgje KS finn ein innan helse- og omsorgssektoren i kommunane også dei tilsette med den **lågaste generelle og fagspesifikke digitale kompetansen**.
- Nyinnkjøpte pleie- og omsorgssystem med elektronisk pasientjournal vert ifølgje KS ikkje utnytta fullt ut
- Manglande digitale ferdigheiter hjå dei tilsette (også nyutdanna) kan vere *ein* av grunnane til at dette skjer.

eKommuneplanen 2012

I løpet av 2009 skal kommuner og fylkeskommuner ha utarbeidet en plan for de ansattes kompetanseutvikling på IKT-området

IKT i helse og omsorg 2008 - 2012.

Strategi og handlingsplan

Offentlig

IKT-bransje

RNeF

Forskning

- **Elektronisk pasientjournal** - Kommunene skal ha som mål at all dokumentasjon i kommunal helse- og omsorgstjeneste skjer i *elektronisk journalsystem i løpet av 2009*.
- **Infrastruktur og informasjonssikkerhet** - I løpet av 2011 skal alle kommuner være tilknyttet Norsk Helsenett og ha tatt i bruk elektronisk samhandling med helseforetak og fastleger.
- **Elektronisk samhandling og telemedisin**- I løpet av 2011 skal informasjonsutveksling mellom helse- og omsorgstjenesten i kommunene og samarbeidspartnere i hovedsak skje elektronisk.
- **Kompetanseheving** - I løpet av 2011 skal ansatte i helse- og omsorgstjenesten i kommunene ha opparbeidet tilstrekkelig kunnskap om bruk av digitale verktøy til å kunne kommunisere elektronisk med helseforetak, fastleger og legevakt.

Samspill 2.0: 2008-2013

Innsatsområde 9: Utdanning, opplæring og kompetanseutvikling:

IKT og elektronisk samhandling er en del av helse- og sosialpersonellets hverdag. Kompetansen til å utnytte dette til å yte bedre og mer effektive helse- og omsorgstjenester er imidlertid varierende. Det er behov for kontinuerlig kompetanseheving for å oppnå kvalitetsforbedring i helse- og omsorgstjenestene. De enkelte virksomhetene har et arbeidsgiveransvar for å tilrettelegge for opplæring i forbindelse med innføring av nye IKT systemer og nye rutiner for elektronisk samhandling.

Utdannings- og opplæringstilbudet for helse- og sosialpersonell må reflektere den elektroniske virkeligheten helse- og sosialpersonell vil arbeide innenfor, og hvordan elektronisk samhandling påvirker helse- og omsorgstjenesten. I tillegg til praktisk IKT-kompetanse, må helse- og sosialpersonell ha kunnskap om hva IKT i

tjenesten innebærer, forstå hensikten med bruken av det og forstå samspillet mellom IKT og organisasjon. Dette er også viktig for å motivere til økt faglig medvirkning fra helse- og sosialpersonell i utviklingsarbeidet og tilrettelegging av IKT-støttede arbeidsprosesser.

Mål

Helse- og sosialpersonell har nødvendig kompetanse for aktivt å dra nytte av IKT i tjenesten.

Tiltak

1. Bidra til at innholdet i helse- og sosialutdanningene omfatter nødvendig IKT-kompetanse.
2. Utarbeide kompetansekrev til helse- og sosialpersonell for å sikre kompetanse om prinsipper for behandling av pasient- og brukerinformasjon og en forståelse for de krav og regler som stilles.

Innsatsområde 7: Helseinformasjon, pasient og brukartenester

Auka bruk av *interaktive tenester* i møtet mellom helse- og sosialpersonell og pasientar, brukarar og pårørande(til opplæring, konsultasjon, behandling, oppfølging, sjølvhjelp og meistring)

St.m. nr 47: Samhandlingsreformen

■ Primært:

- IKT - eit hjelpemiddel for å yte gode tenester i pasientforløpet
- IKT - skal gi tilgang til informasjon som grunnlag for god diagnostikk, pasientbehandling og pleie
- IKT er eit viktig verkemiddel til å realisere måla om samhandling i helse- og omsorgstenesta.
- IKT Må koplast til organisasjonsutvikling, endring av rutinar og nye måtar å samarbeide på for å oppnå effektivisering og kvalitetsforbetring.
- Pasienten skal vere informert og vere ein aktiv deltakar i behandlinga

■ Sekundært:

- IKT hjelpemiddel til administrasjon, styring, forsking, ressursplanlegging

St.m. nr 47: Samhandlingsreformen

- **Målsetjing:** at elektronisk kommunikasjon skal vere den normale måten og kommunisere på:
 - mellom tenesteytar/behandlarar og pasient/brukarar. Dette inneber bl.a. elektronisk timebestilling, helseinformasjon/ -opplæring, online-konsultasjonar/ telemedisin og tilgang til eigen journal.
 - mellom dei ulike tenesteytarane/behandlarane. All dokumentasjon og informasjonsutveksling skal føregå elektronisk.
- **Behov for:**
 - atferdsendringar og endring i arbeidsprosessane og ein sterkare integrasjon mellom fag- og IKT-ressursane
 - Kompetanseutvikling og opplæring

St.m. nr 47: Samhandlingsreformen

■ Målsetjing:

- Utsetje institusjonalisering av brukarane
- Gjere dei meir sjølvhjulpne
- Gje dei eit betre lokalt omsorgstilbod gjennom nettbaserte tenester

■ Døme:

- Prosjektet Trygghetsnett i 12 kommunar i Vestfold:
hjelpe kronisk sjuke heimebuande med deira
hjelpebehov + deira pårørande
- <http://www.trygghetsnett.no/>

TrygghetsNett

SØK

12-kommunesamarbeidet i Vestfold (12k)

FAGSTOFF	TRYGGHETSNETT	INFORMASJON	
<p>Gjennomgripende utviklingsforstyrrelser</p> <p>Demens</p> <p>Hjerneslag</p> <p>Pårørendes situasjon</p> <p>Medisinsk ordbok</p> <p>Pasienthåndboka</p> <p>Individuell plan (IP)</p> <p>Ledsagerbevis</p> <p>Rus</p>	<p>Betingelser for bruk av TrygghetsNett</p> <p>Hvordan bli bruker av TrygghetsNett?</p> <p>Brukermedvirkning</p> <p>Krav til teknisk utstyr</p> <p>Kilder</p>	<p>Kontakt oss</p> <p>Gode linker</p> <p>Filmsnutt TrygghetsNett</p> <p>Filmsnutt om demens</p> <p>Gode bøker - barn og unge</p>	<p>TrygghetsNett</p> <p>TrygghetsNett er en kommunal tjeneste som er laget for deg som er pårørende. TrygghetsNett er et tjenestetilbud som varer over tid, og som stadig skal være i utvikling. Det er sammen med deg TrygghetsNett skal utvikles og forbedres. For deg som er pårørende til hjemmeboende med slag, demens eller har barn/ungdom med nedsatt funksjonsevne, kan TrygghetsNett kanskje være noe for deg. Les mer om TrygghetsNett på www.12k.no, Interessert? Ta gjerne kontakt på telefon 33 40 22 99 eller på e-post adresse: post@trygghetsnett.no Velkommen til TrygghetsNett!</p>

St.m. nr 47: Samhandlingsreformen

■ Utfordring

- Elektronisk pasientjournal er anskaffa, men papir vert framleis nytta
- Elektroniske system kommuniserer i begrensa grad
- Lovene er delvis til hinder for effektiv organisasjonsdeling eller tilgang

■ Muleg løysing

- Sikre nødvendig kompetanse , interesse og tid hjå helsepersonell for IKT
- Få eller ingen lover/forskriftar som stiller krav til ataktørane/profesjonsutøvarane bruker elektroniske løysingar